

Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova

Raport

de evaluare și analiză tehnică a condițiilor de accesibilitate ale
Centrului de reabilitare a persoanelor vârstnice și persoanelor cu
dizabilități (adulte) „SPERANȚA”

Chișinău- Octombrie, 2019

Prezentul raport a fost elaborat la solicitarea Alianței Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități (AOPD) de către consultanții AO Asociația „MOTIVAȚIE” și a Centrului pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități cu scopul de a evalua condițiile de accesibilitate ale Centrului de reabilitare a persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități (adulte) „Speranța”, în cadrul proiectului „Parteneriate locale și implicare națională pentru incluziunea persoanelor cu dizabilități” realizat cu suportul Fundației Est-Europene în parteneriat cu Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, din resursele acordate de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și Guvernul Suediei.

Autori: Echipa AO Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova
Agapie Andrei, arhitect

Persoanele prezente la evaluarea condițiilor de accesibilitate ale clădirii și a spațiului fizic ale Centrului de reabilitare a persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități (adulte) „Speranța”:

Agapie Andrei – arhitect;
Tudor Onofrei – specialist ajustări spații/ evaluator, Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova;
Cerchez Gheorghe – șofer/ asistent personal, Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova;
Angela Cecan -Zamcesvchi – coordonatoare de proiect AOPD;
Gheorghe Bosîi – jurist, Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități;
Arseni Olga – Director, CRRIP „SPERANȚA”;
Popovici Tatiana – Soră medicală superioară, CRRIP „SPERANȚA”.

Acronime și abrevieri:

CRRIP- Centrului de reabilitare a persoanelor vârstnic și persoanelor cu dizabilități (adulte)„Speranța”.
AMM- Asociația Motivație din Moldova;
AOPD- Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova.

CUPRINS

Introducere.....	3
Metodologie.....	5
Constatări și recomandări.....	6
Anexe.....	21

Introducere

Prezentul Raport a fost elaborat la solicitarea reprezentanților Alianței Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova, de către specialiștii Asociației MOTIVAȚIE din Moldova și Centrului pentru Drepturile Persoanelor cu dizabilități, urmare a două vizite de evaluare a Centrului de reabilitare a persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități (adulte) „Speranța” or. Vadul lui Vodă, în perioada iunie – octombrie 2019 ”Speranța”.

Scopul evaluării a fost identificarea barierelor în asigurarea condițiilor de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități (locomotorii și senzoriale), care au servit bază pentru recomandările oferite administrației Centrului.

Prezentul raport însumează rezultatele evaluării gradului de accesibilitate al CRRIP „Speranța” și conține recomandări practice și schițe de proiect în vederea amenajării potrivit necesităților persoanelor cu dizabilități.

Prin noțiunea de evaluare în contextul prezentului raport se înțelege procesul de identificare și înregistrare a potențialelor bariere în calea accesului pentru persoanele cu dizabilități, sugerând îmbunătățiri într-un mod care să permită administrației CRRIP „Speranța” să acceadă următorul nivel de planificare (bugetară) și implementare a modificărilor recomandate. De menționat că în perioada iunie –decembrie 2019 Centrul de reabilitare a persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități (adulte) „Speranța” era în proces de reparație curentă.

Inițiatives similare au fost întreprinse de Asociația Motivație din Moldova în anul 2016, astfel evaluarea repetată din anul 2019, a oferit posibilitatea constatării modificărilor deja evaluate anterior.

Conform celor comunicate de administrație echipei de evaluare, la momentul vizitei erau planificate următoarele amenajări:

- Schimbarea pardoselii din antreu și coridoare, ceea ce va soluționa unele treceri peste praguri.
- Eliminarea pragurilor și înlocuirea cu pante de acces;
- Înlocuirea rampei de acces din interior, de la etajul 1, ce duce spre saloanele de tratament.
- Adaptarea camerei sanitare de la etajul 1, conform normativelor, prin cumularea a două camere sanitare existente la moment.

Evaluarea gradului de asigurare a condițiilor de accesibilitate a CRRIP „Speranța” pornește de la auditul:

- Accesului până la clădire (spațiu pietonal, calitatea suprafețelor, borduri, parcare, signalistică etc);
- Accesului în clădire (trepte / pantă/ rampă / balustradă la intrare etc);
- Spațiului interior: antreu, coridoare, bloc sanitar, saloane de cazare.

Metodologia utilizată: La elaborarea raportului au fost consultate următoarele documente:

- Chestionarul de evaluare a accesibilității, elaborat de A.O. Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova, în baza căruia au fost evaluate condițiile de accesibilitate. (*Anexa I*)
http://motivatie.md/harta-accesibilitate/chestionar_de_evaluare_a_accesibilitatii-categorii.rom_rus.pdf;
- CP C.01.10:2018 - Clădiri civile. Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare.
http://www.ednc.gov.md/upload/61/CP_C.01.102018.pdf
- CP C.01.11:2018 - Clădiri civile. Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități.
http://www.ednc.gov.md/upload/61/CP_C.01.112018.pdf
- CP C.01.13:2018 - Clădiri civile. Mediu urban. Reguli de proiectare accesibile pentru persoane cu dizabilități.
http://www.ednc.gov.md/upload/61/CP_C.01.132018.pdf
- CPC.01.02:2018 - Clădiri civile. Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități.
http://www.ednc.gov.md/upload/61/CP_.01.022018.pdf
- CP C.01.02:2014 - Proiectarea clădirilor și construcțiilor cu considerarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități.
http://motivatie.md/media/images/articole/doc/CP_C.01.02-2014.pdf
- NCM C.01.06-2014 - Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități (în continuare - NCM).
http://www.motivatied.md/media/images/articole/doc/NCM_C.01.06-2014.pdf

Constatări și recomandări

1. Există parcare obișnuită, dar nu este amenajat nici un loc de parcare, rezervat și clar marcat pentru persoanele cu dizabilități (semnalat prin indicator și marcaje).

Recomandare:

Organizarea a minim 2 locuri de parcare pentru persoanele cu dizabilități¹

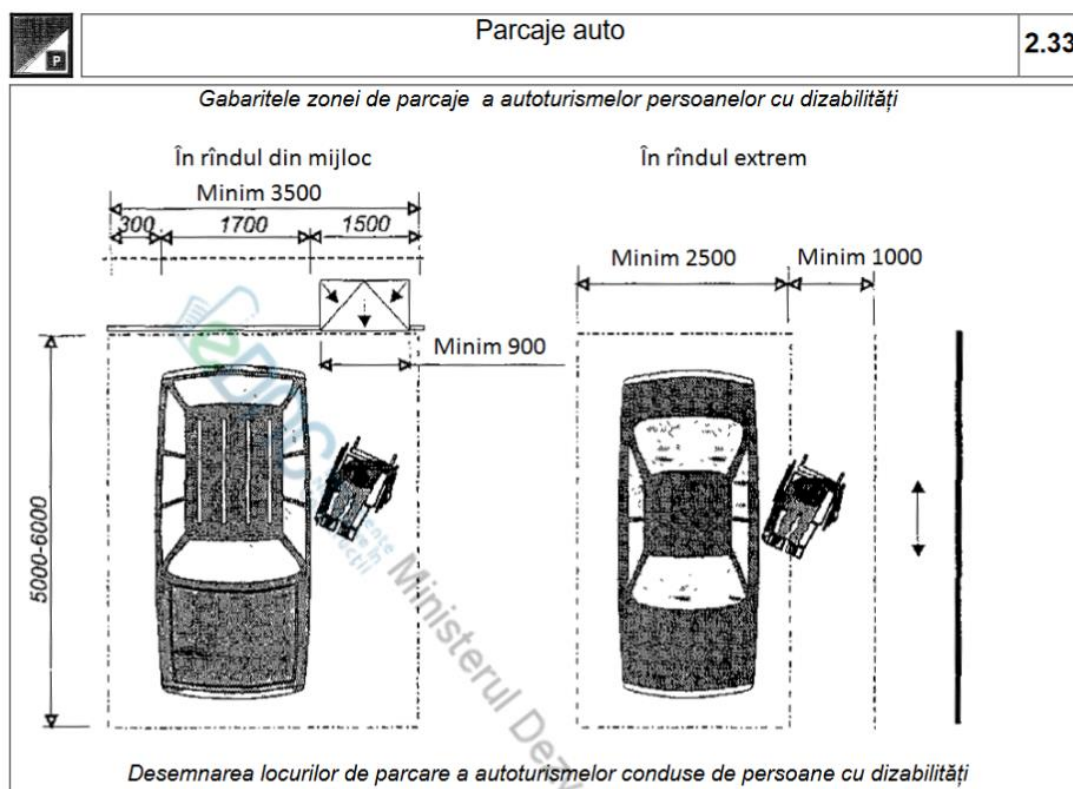

Figura 1

- Lățimea totală a locului de parcare = 3,5 m;
- Lățimea spațiului de parcare = 2,5m;
- Lățimea locului de virare a scaunului rulant = 1m.

¹ Parcaje auto, CP C.01.02:2014, pag. 100

2. Trecerea de la drumul din curte spre trotuar este reprezentată printr-o pantă abruptă din ciment.

Recomandare:

- Toate suprafețele exterioare înclinate trebuie să aibă suprafață antiderapantă;
- Edificarea pantelor de pe drum trotuare cu înclinația de 12 %.
- În așa modalitate se propune de schimbat pantele de acces abrupte din spațiul curții.

Imagine [1], [2] ²

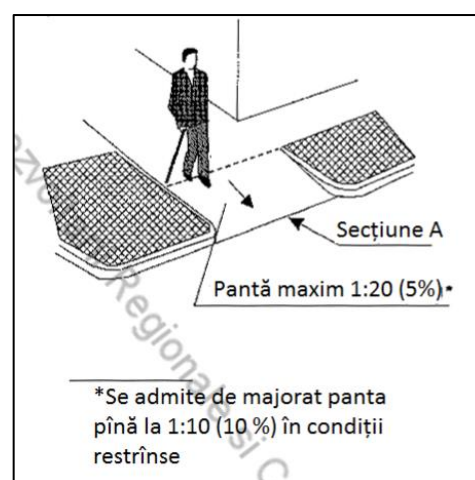

Figura 2 ³

² Pante de acces din curte existente la moment (Imagini [1], [2])

³ Căile de circulație lângă clădire, CP C.01.02:2014 (Figura 2)

3. Există bordură la trecerea de pe trotuar spre havuz care împiedică accesul liber la teritoriu amenajat pentru recreere la aer liber.

Recomandare:

A fost selectată calea de acces cea mai avantajoasă, care să nu afecteze imaginea instituției și care ar face posibil accesul liber a persoanelor utilizatoare de scaun rulant nu numai prin panta din imaginea [1] dar și pe panta care se propune mai jos.

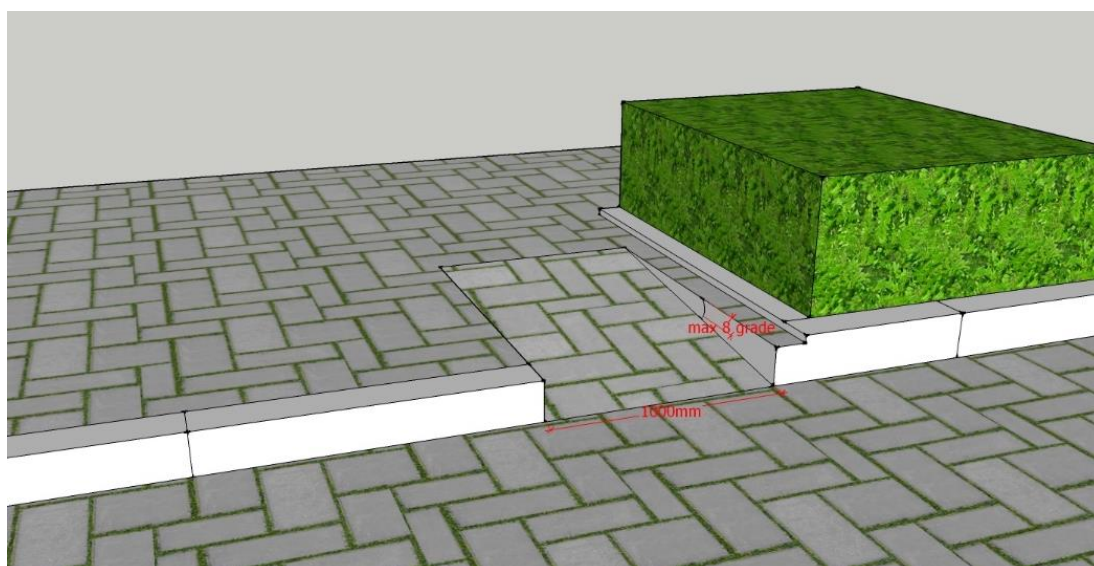

Figura 3

4. Copertinele locurilor de recreere sunt amplasate la o înălțime mică, ceea ce poate fi destul de periculoase pentru persoanele cu dizabilități de vedere.

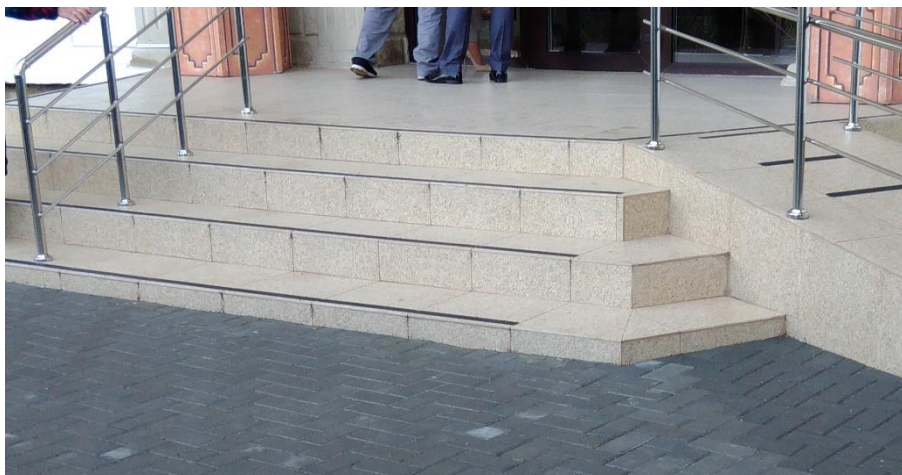

Recomandare:

Ridicarea capetelor copertinelor locurilor de recreere⁴ la $h_{\min} = 2000\text{mm}$, pentru a evita accidentarea persoanelor cu dizabilitate de vedere.

⁴ CP C.01.02:2018, pag. 78

5. Dimensiunile treptelor nu corespund standardelor de construcții

Recomandare:

Toate treptele la scări se vor construi de aceeași înălțime și adâncime⁵, conform modelului indicat în *Figura 4*.

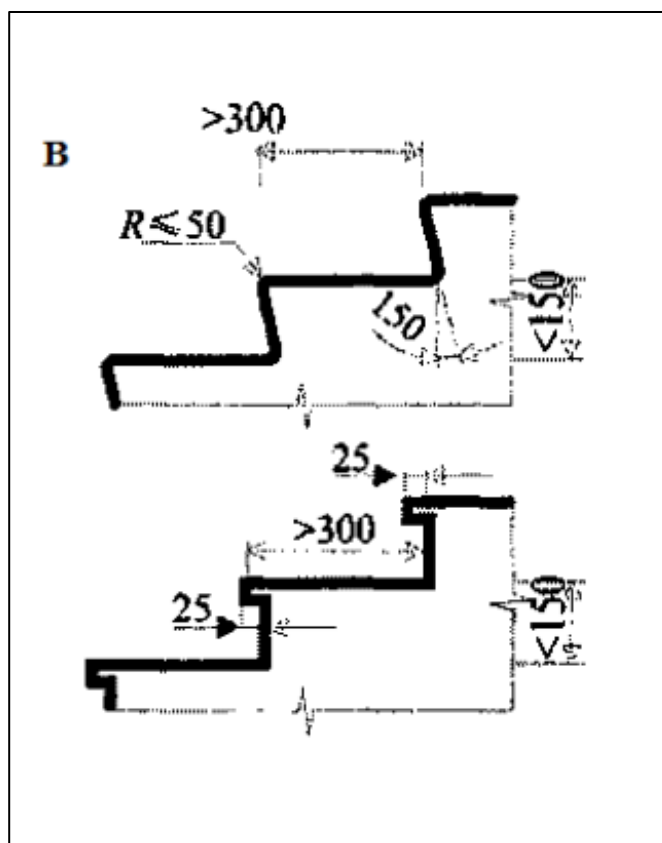
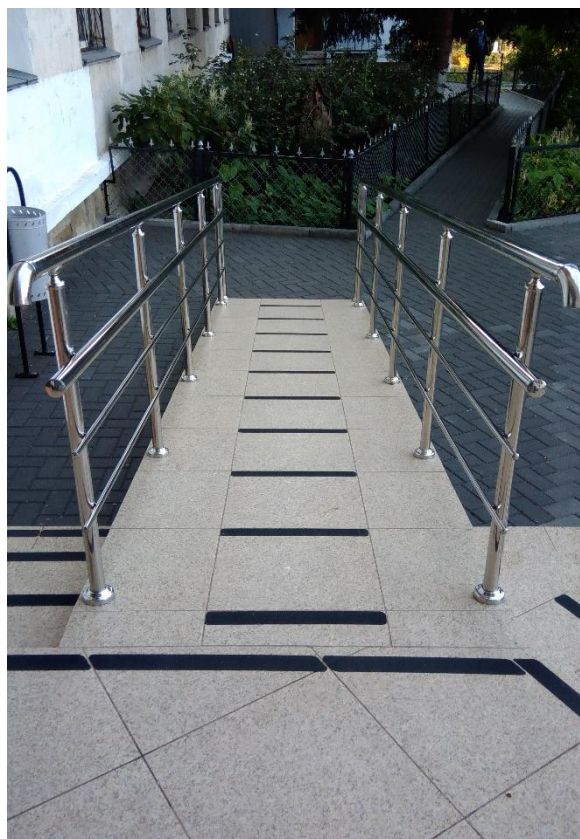
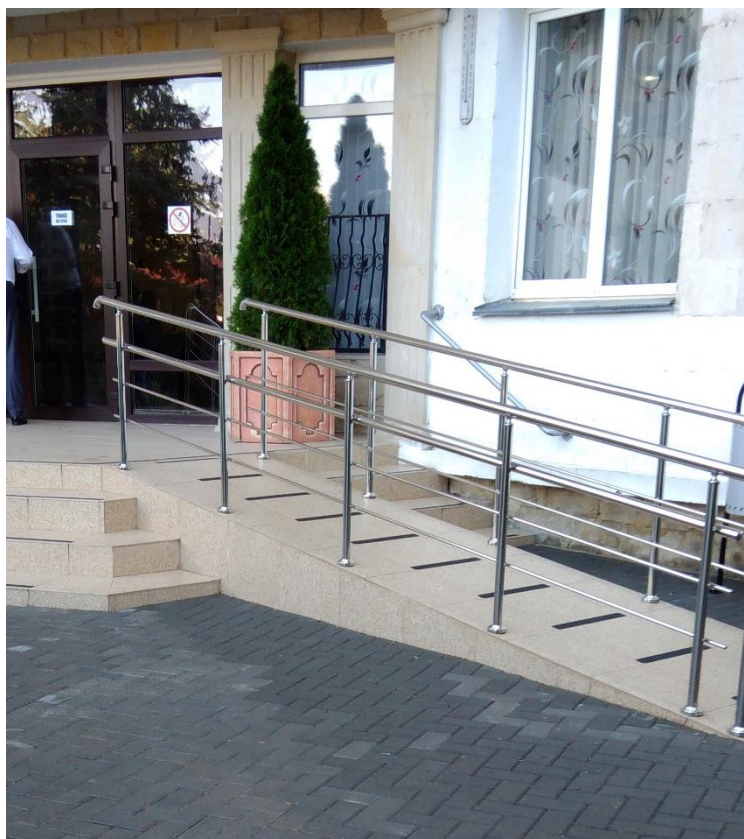

Figura 4

⁵ Scări în clădirile publice și în celula locativă, CP C.01.02:2018, B, pag. 56

6. Rampa de la intrarea în instituție este realizată cu abatere de la standarde, fiind cu cca 2500mm mai mică.

Recomandare:

Lucrările de remodelare a rampei de acces de la intrare să fie executate conform schiței de proiect "PANTA EXTERIOARA" din Figura 5, care include totodată și cerințele specifice.

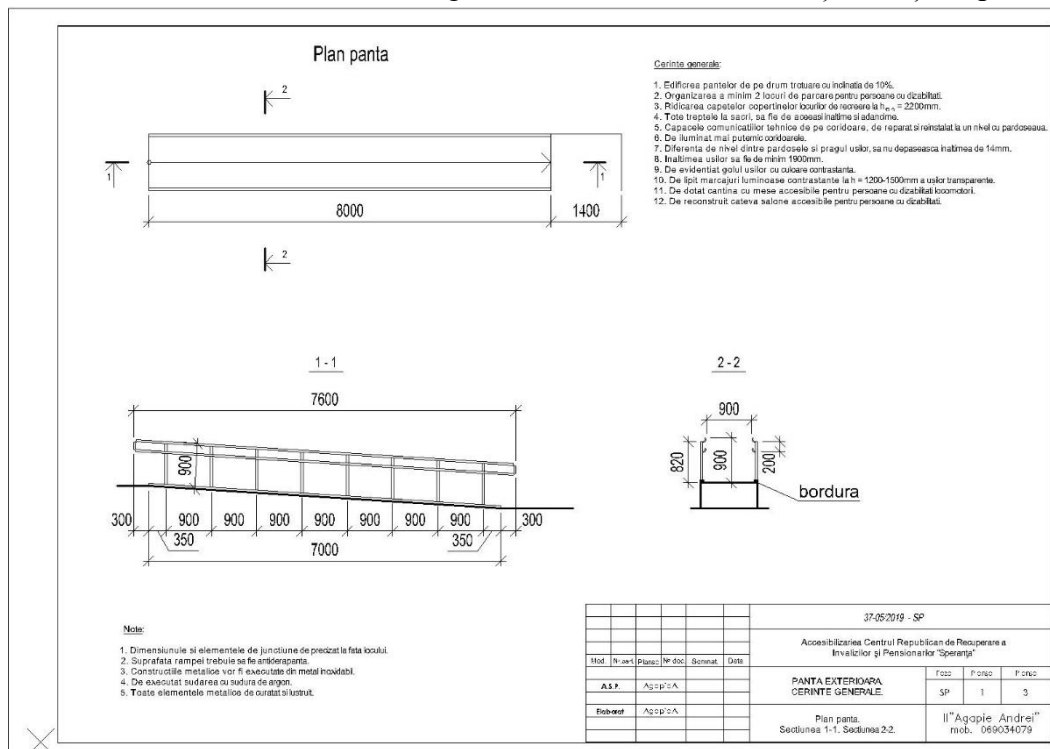

Figura 5

7. Ușa de la intrare, recent schimbată, are o lățime de 850 mm, mai mică cu 500mm decât mărimea prevăzută în NCM, având totodată și un prag de 35mm, norma fiind de maxim 14mm conform aceluiași NCM.

Recomandare:

De eliminat pragul ușii de la intrare sau de minimizat până la înălțimea de maxim 14mm.

8. Camera sanitară de la etajul 1 are ușa de 550mm, pe când ar trebui să aibă 900 mm, și în interior având un perete ce separă vasul de WC cu lavoarul (chiuveta) cu ușa de 500 mm. Suprafața încăperii, unde este vasul de WC, nu întrunește nici minimul de dimensiuni admisibile pentru accesul unei persoane utilizatoare de scaun rulant.

Recomandare:

Se propune schimbarea camerei sanitare a personalului de la primul etajul cu cel al administrației, care este amplasat în imediata apropiere și care nu ar necesita costuri mari financiare pentru accesibilizare. Lucrările de remodificare a camerei sanitare propuse urmează a fi executate conform schiței de proiect ”GRUP SANITAR” Figura 6, care include totodată și cerințele specifice.

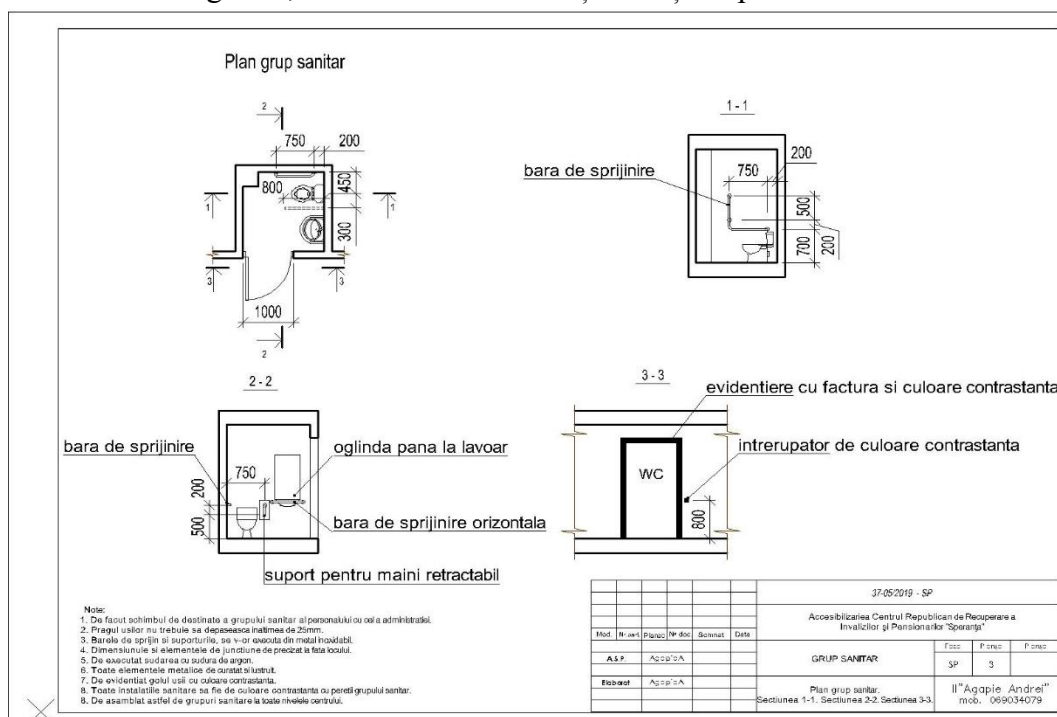
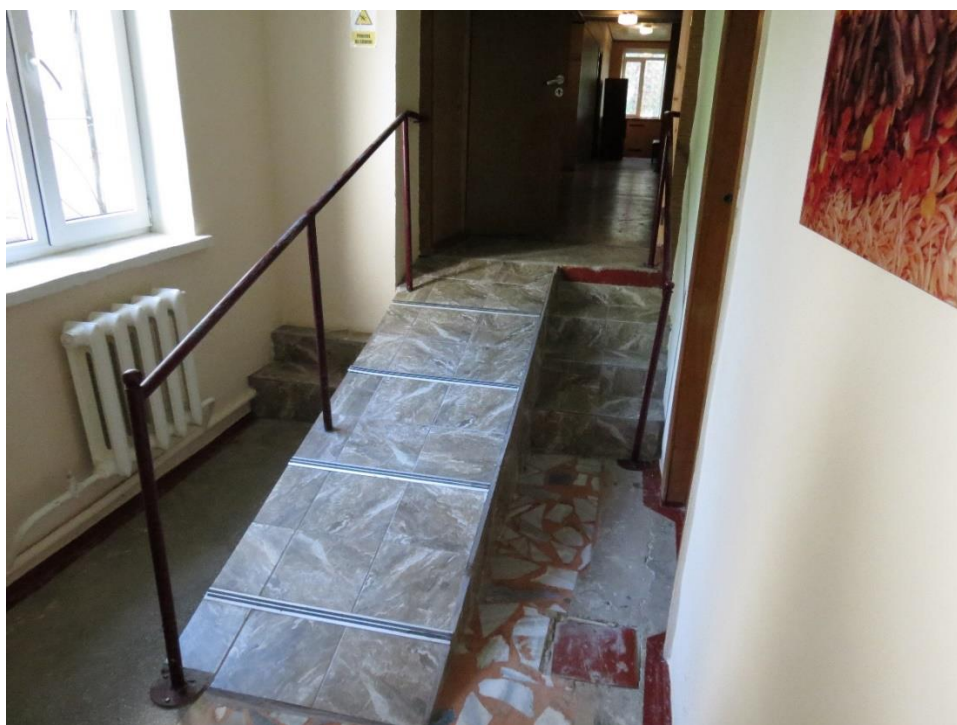

Figura 6

9. Rampa de acces de la etajul 2 ce duce către saloanele de tratament este abruptă, fiind de cca 4 ori mai mică decât norma admisibilă. De asemenea sunt aplicate inserții de cauciuc combinat cu metal, ceea ce nu este recomandat, deoarece semnifică un obstacol în utilizarea rampei de acces de către persoanele utilizatoare de scaun rulant.

Recomandare:

Lucrările de remodificare a rampei de acces din interior a fi executate conform schiței de proiect ”PANTA INTERIOARA”.

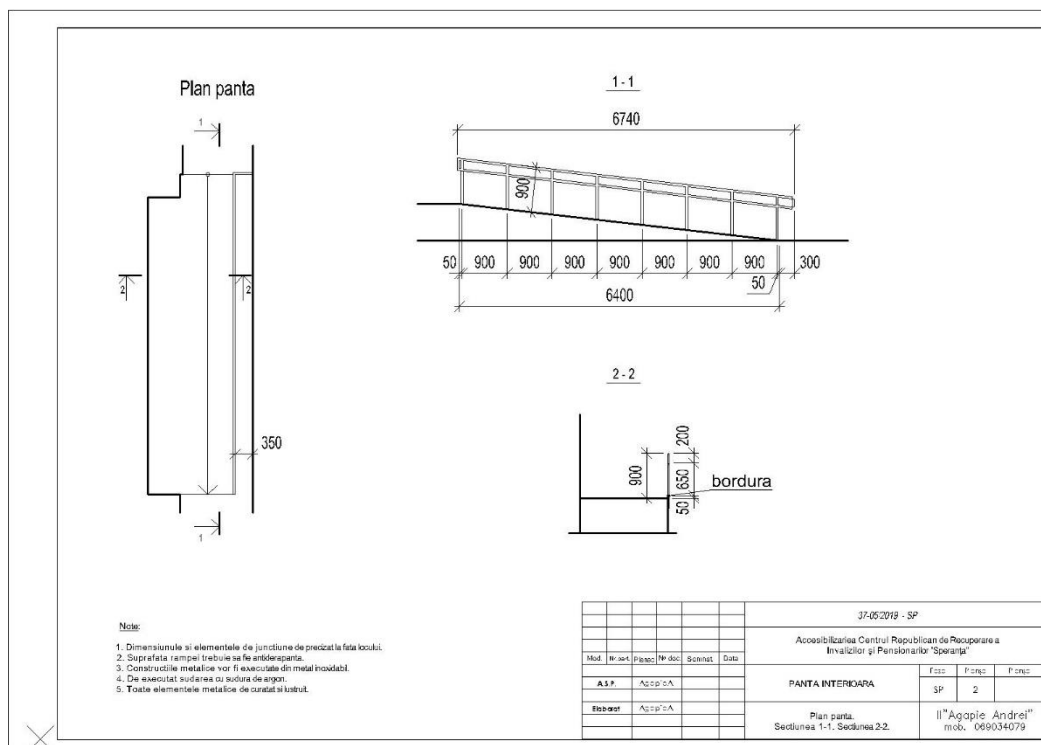
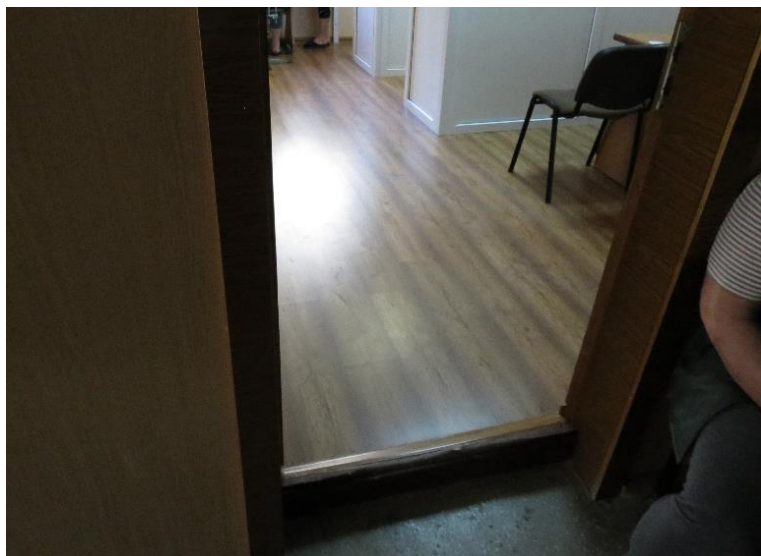

Figura 7

10. Majoritatea ușilor de la saloanele de tratament au prag ce variază până la 130mm, cea de la cantină este de 50mm.

Recomandare:

De eliminat pragurile ușilor de la saloanele de locuit, saloanele de tratament și de la cantină sau de minimizat până la înălțimea de maxim 14mm.

11. Mesele din cantină nu sunt accesibile pentru persoanele utilizatoare de scaun rulant din cauza prezenței a unor elemente ale mesei, care face imposibilă poziționarea corectă a persoanei.

Recomandare:

De înlocuit minim 5 mese din cantină cu mese accesibile pentru persoanele utilizatoare de scaun rulant, conform modelului din Figura 8.

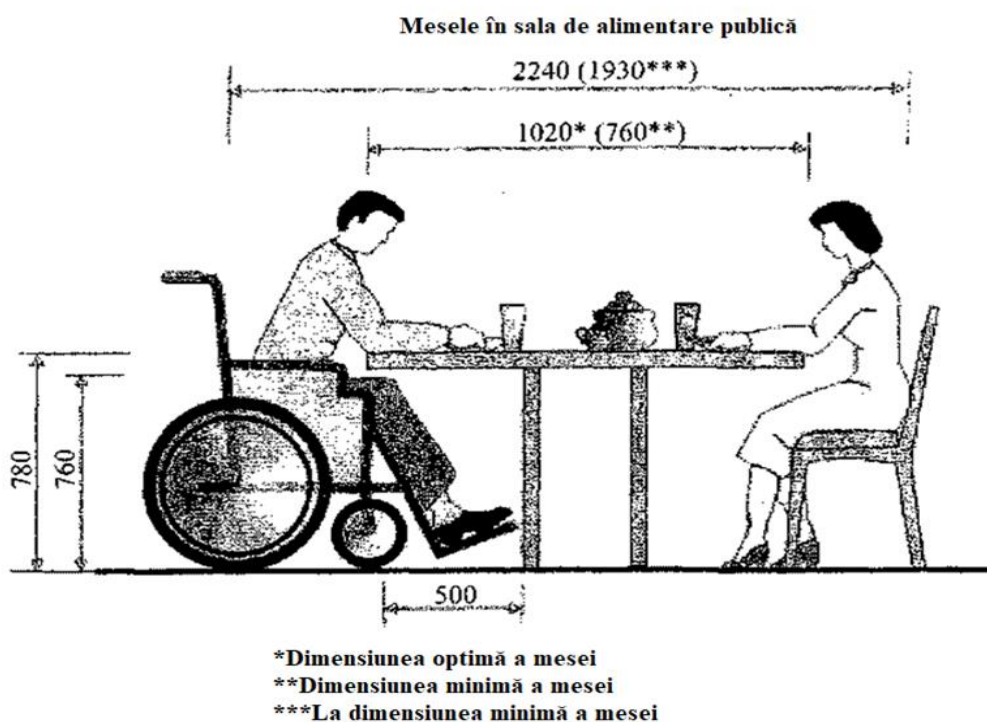
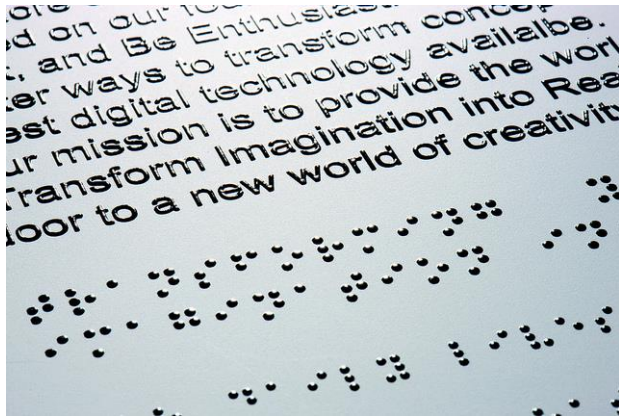

Figura 8

12. Lipsește un meniu cu inscripții pentru persoanele cu dizabilitate de vedere.

Recomandare:

- De amplasat Meniul cu inscripții contrastante cu caractere simple și caractere Braille:
- Înălțimea optimă de amplasare a informației tactile pe mese sau pe vitrine⁶ (orizontale sau înclinate) -0.6 -1.1 m, dar în zona căilor de circulație pe pereți -la o înălțime de 1.2-1.6 m.

⁶ Clădiri civile. Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități - CPC.01.02:2018, alin. 10.4.2, pag.25

13. Lipsesc panouri cu inscripții Braille pentru persoanele nevăzătoare ce ar informa denumirea saloanelor, cantinei, camerei sanitare.

Recomandare:

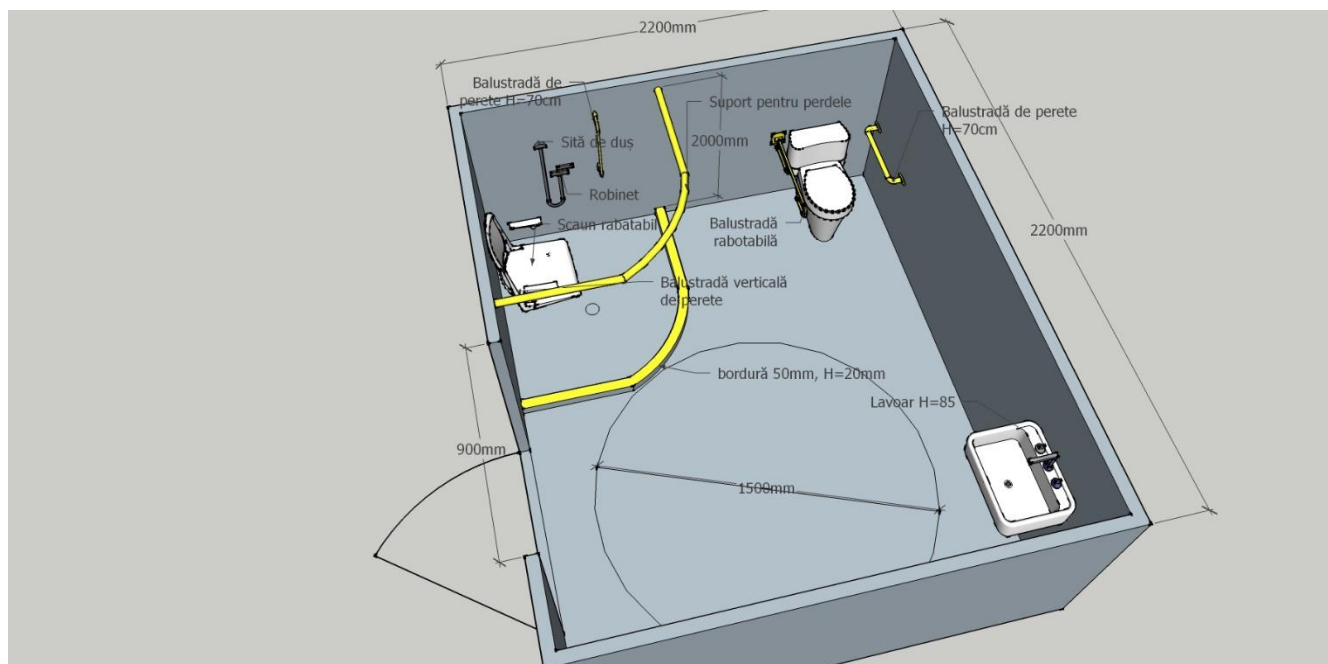
De amplasat indicatori tactili cu font în relief și înălțimea de minim 15 mm sau semnele fontului

Braille la o înălțime de 1.2-1.6 m de la pardoseală.

14. Model camera sanitară pentru saloanele de cazare a persoanelor cu dizabilități.

- Dimensiunea camerei de baie sau grupului sanitar combinat este de $2,2\text{m} \times 2,2\text{m}^7$;
- Se propune utilizarea scaunelor rabatabile conform imaginilor de mai jos, pentru a fi utilizate doar la necesitate:

⁷ Clădiri civile. Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare - CP C.01.10:2018, alin. 7.5.2, pag. 17

Anexa – Chestionar de evaluare a accesibilității

Tabелul pentru evidența a accesibilității în clădirile din or. _____

Data evaluării _____

Persoanele implicate _____

Nr.	Denumirea clădirii/ Categoria	Adresa	Parametrii pentru aprecierea accesibilității edificiului																				
			Acces până la clădire		Rampă		Parcare speciala		Ușile la intrare		Spațiu interior		Viceu adaptat		Lift la etaj		Ghișeu/ca sa		Uși cabinete		Link-ul (URL) imaginii		
			accesibil	neaccesibil	da	nu	da	nu	langt	inguste	accesibil	neaccesibil	da	nu	da	nu	da	nu	da	nu	langt	inguste	1
1			-bordura -scara altele:	☐	☐	-pavaj -beton -lemn -metal -bara de suport -sine metalice altele:	☐	☐	☐	☐	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:				
2			-bordura -scara altele:	☐	☐	-pavaj -beton -lemn -metal -bara de suport -sine metalice altele:	☐	☐	☐	☐	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:	altele:				